

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Tűzfészek Banditák támadtak egy esperesre

akit az utolsó pillanatban a rendőrök mentettek meg

Kolozsvár, október 8.

Tegnap reggel kocsián Kolozsvár felé igyekezett P o r i t i u maecskási görög katolikus esperes. Amikor a kocsis a kajántói országot kanyarodójához ért, két jól megtermett marcona legény állotta el az utat, megragadták a lovak zabláit és a kocsit megállásra kényszerítették. A két bandita agyonlövéllyel fenyegette meg az esperest, ha nem adja át a nála levő pénzt. A helyzet kezdett veszedelmes lenni, mert az egyik utonálló tényleg revolvért rántott elő. Eközben azonban arra felé közelgett a kolozsvári lovasrend-

őrség egy járőre, amely a támadókat menekülésre kényszerítette. Az esperes azonnal elmondotta veszedelmes kalandját a járőr vezetőjének, aki kiadta az utasítást a rablók üldözésére. Izgalmas hajszá után, amelynek során mindkét részről tüzharc fejlődött, a rendőrök elfogták a két banditát. P a p i l i n e a n u V a s i l i e és F l o r e a n C o s t a c h e legények voltak a tettesek, akiket előállítottak a kolozsvári rendőrprefekturán. Valószínű, hogy a két rabló tagja annak a bandának, mely az utóbbi időben Kolozs megyében gárdálkodik.

Egymásba szaladt az uton két autó

de komolyabb szerencsétlenség azonban nem történt

Temesvár, október 9.

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt tegnap délután az Aradi uton lévő Brautfahrt vendéglő közelében. Schuszt er Ferenc temesvári butorgyáros Tms. 580. számú autóján női társaságban Arad felé egykezett, Alig haladt el az autó a Brautfahrt vendéglő mellett, amikor egy, eddig még ismeretlen aradi teherautó került vele szembe, a mely Temesvár felé igyekezett. A két gépkocsi véletlenségből összeütközött. Schuszt er Ferenc-autója felborult,

maga kiesett, szerencsére azonban nagyobb szerencsétlenség nem történt, csupán a bal kezefején sebesült meg. Az aradi teherkocsi vezetője, amikor látta a karambolt, hirtelen megfordult és sebesen Arad felé száguldott vissza. Azonnal kivonultak a mentők két kocsin és a mentőautóval, sok dolguk azonban nem akadt. A mentőautó üldözőbe vette a hirtelen eliramodott aradi teherautót, üldözés közben azonban gumidefektus érte és kénytelen volt visszafordulni. Schuszt er kocsija csupán könnyebb sérüléseket szenvedett.

Könnyelmű meggondolatlanság vezette

az Agronomul biztosító társaság temesvári sikkasztóját

Temesvár, október 9.

Mintegy három hónap előtt feltűnést keltett Temesvárott V á r a d i Aladárnak, az aradi Agronomul biztosító társaság temesvári megbízottjának a letartóztatása. Várad az intézet feljelentése szerint ötszázharminchatezer leit sikkasztott el, mire letartóztatták és július tizenegyediké óta vizsgálati fogságban van. Tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári törvényszék Popescu-Miclea tanácsa, a védelmet Bottez Demeter ügyvéd látta el. A tárgyalás során Szász Emil könyvszakértő előterjesztette véleményét, aki kifejtette, hogy a hiányzó összegből Várad háromszáz-

ötezer leit irodafelszerelésre, berendezésre és hivatalos célra költött el úgy, hogy a sikkasztott összeg körülbelül kétszázezer leit tesz ki. Várad kihallgatása során beismerte a sikkasztást és kéri a bíróságot, vegye figyelembe az enyhítő körülményeket, fiatalágát, könnyelmű meggondolatlanságát és szabjon ki enyhe büntetést. Hasonló értelemben beszélt Bottez védő is. A törvényszék rövid tanácskozás után Váradit bűnösnek mondotta ki és három havi fogságra ítélte el, amelyből két hónapot és huszonhárom napot az eddig elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. Az ítéletet a vádlott, valamint az ügyész tudomásul vette és így az jogerős.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.24 Párisban 15.90

Temesvári magánárfolyamok 1927 október 9-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Angol font: 787.00—788.00—790.00, dollár: 161.00—161.25—159.50, dinár: 2.85 külföldi, 2.80 belföldi, 2.80 effect, hollandi forint 64.80—64.90—65.00, francia frank 6.35—6.36—6.40, olasz lira 8.85—8.87—8.90, cseh korona: 4.78—4.79—4.70, osztrák schilling 22.77—22.85—23.00, német márka: 38.50—38.60—38.80, magyar pengő: 28.25—28.35—28.50, svájci frank: 31.15—31.20—31.30.

Cigaretták

titokzatos úját keresik

Budapest, október 8.

A napokban nagyobb mennyiségű kheadive, triumph és coronas ekszportcigaretta került forgalomba Budapesten. A magyar dohányjövődék L a n g M i h á l y báró és K á l l a y Frigyes nyugalmazott huszárőrnaggyal szerződést kötött, hogy ezek ötezer pengő értékű cigaretta szállítsanak Aradra eladás céljából. A két vállalkozó a cigarettaikat a S c h e n k e r-cégnél raktározta el, majd utasították az említett szállító céget írásban, hogy a szállításra szánt cigarettaikat vigyék Aradra és adják át S z i r m a i Ignác tőzsdebizományosnak. Az ekszport cigarettaiból azonban kétezeröttszáz pengő értékű eddig ismeretlen okból Budapesten került forgalomba. A detektívek elkobozták a forgalomban levő mennyiséget és megindították a vizsgálatot abban az irányban, hogy a cigaretta miképpen kerülhetett forgalomba. Az Aradra szállítandó cigaretta ügyében S z i r m a i Ignác a rendőrségen kijelentette, hogy utolsó pillanatban akadályok merültek fel. Azért elhatározta, hogy addig is, míg ezeket sikerül eloszlattani, a cigaretta egy részét Magyarországon hozza forgalomba.

Tizenöt levél

az öngyilkos szerelmes zsebében

Temesvár, október 9.

A vadászerdői szerelmi dráma hősei iránt általános a részvét. N i t u L i l i a n, a huszesztendős pénzügyi tisztviselő holtan fekszik immár a gyárvárosi temető hullaházában. G u t u A t h a n á s z rendőrigazgató és S t e f a n o v i c s M i l i v o j dr. főorvos pénteken éjjel kint jártak a Vadászerdőben, megállapították N i t u L i l i a n halálát és intézkedtek, hogy hulláját elszállítsák. Ertesítették Doljban lakó édesanyját, akit mára várnak Temesvárra. A halott zsebében tizenöt levél volt, melyek anyjának, két fivérének és barátainak voltak címezve. K a i s e r D ó r a a kórházban magához tért, de nem tudott beszélni. A rendőrség megkísérelte kihallgatását, azonban eredménytelenül. Ha életben is marad, mindkét szemére vak lesz. Azonban csodának kell történnie, hogy kiheverje a súlyos sebesülést. Szüleinek hátrahagyott levelében azt írja, hogy nem bírta az életet szerelmese nélkül és mert lehetetlen volt, hogy egymáséi legyenek, hát együtt akartak meghalni. Már hétfőn határozta el, hogy pénteken együttesen hálnak meg. N i t u L i l i a n r ó l különben mindenki úgy nyilatkozik, hogy derék, jóra való, szorgalmas fiatalember volt és a leány szüleinek is csak az volt ellene a kifogásuk, hogy még tulságosan fiatal és még három évig katonáskodnia is kellett volna.

A makedoniai pokol

Nagy Sándor utódainak kinszenvedései az idegen elnyomatás alatt – Lányokat becstelenné és gyermekeket végeznek ki

Makedon keresztinévért fegyház

Temesvár, okt. 9.

Vastag levelet hozott a posta külföldről. A felbontott borítékából elsőnek egy csomó fénykép hull ki. A képek alatt nevek. Ilija Kucseff, Ivan Garwanoff, Lyubomir Wessoff, Todor Alexandroff és mások. Az egyik kép fiatal nőt ábrázol, a csinos archból okos szem néz a szemlélőre. A nő Ekatharina Simicsieva. Akiket a képek ábrázolnak, azok az utóbbi husz esztendő alatt valamennyien Makedónia függetlenségért haltak meg. Ekatharina Simicsieva is, aki

tanító volt Kumanovóban és 1899-ben érte a halálos golyó egy felkelés alkalmával, amikor a felázadt makedónokat lelkesítette.

Egy csomó nyomtatvány és füzet is érkezett a borítékban. Az egész küldeményt a Párisban, Bécsben, Berlinben, Szófiában, Nancyban, Grácban és Lipesében működő külföldi makedón diákegyesületek szövetsége juttatta el hozzánk, amely feladatául tűzte ki, hogy az európai közvéleményt a saját utján informálja Makedónia mai helyzetéről és politikai törekvéseiről.

Mielőtt lapozunk ezekben a füzetekben, önkénytelenül feltámad képzeletünkben Makedónia dicső multja. Ez a kicsi ország valamikor sokat beszéltetett magáról.

Már Krisztus előtt hétszáz esztendővel mint önálló államot említi és csodálja Herodotos. Fejedelmek közül Fülöp, utána Nagy Sándor ismertté tették mindenütt nemcsak a maguk, hanem országuk nevét is.

Aztán egyszerre rázúdult, miként egész Keleteurópára, a római áradat. Makedónia elvesztette függetlenségét, római provinciává lett, de olyan provinciává, mely még meghódított állapotában is császárokat tudott adni a hatalmas római birodalomnak. Az igazi szolgaság Makedóniára a római birodalom bukása után következett, amikor a törökök 1453-ban meghódították Bizáncot, majd utána Makedóniát is. Sokáig nyögte Makedónia a török igát, századokon keresztül. A szomszéd népek, a bolgárok, görögök, szerbek felszabadultak a török járom alól és nem az volt a törekvésük, hogy testvérüket, Makedóniát is felszabadítsák, hanem az, hogy melyikük tudja ezt a szép kis országot a maga részére megkaparítani.

Végre is a világháborút befejező békekötésekben úgy állapotok meg, hogy testvériesen megosztodkodnak Makedónia fölött és mind-egyik kihásvit magának belőle egy részt. Így is történt.

Amióta Makedónia első ízben elvesztette függetlenségét, azóta a makedón népben egyre égetőbb a vágy annak visszaszerzésére. A történelemből eléggé ismeretesek azok a harcok, melyeket a makedónok évszázadok során folytattak. Az ország hegyei a legalkalmasabb terepüket képezik a guerillaharcok részére és innen van az, hogy Makedóniában minden uralom alatt voltak mindig szabadsapatok a hegyekben, melyek a hatalom birtokosait nyugtalanították.

Ma is küzdenek Makedóniában szabadsapatok, bárha a makedón függetlenségi mozgalom irányítását a külföldön élő forradalmi bizottság, amelyhez a makedón diákok csatlakoztak, ragadta magához. A forradalmi bizottság így okolja még a maga létezését:

—Jobban szeretnők, ha nem kellene fegyvert ragadnunk és ha jogainkért az alkotmány és a törvények keretein belül küzdhetnénk hazánkban. Azon-

ban ezt nekünk lehetlenné teszik. Minden közéletből kizárnak. Gyűléseket nem tarthatunk.

A makedón-kérdésről még szerbül, vagy görögül sem beszélhetünk. Teljesen el akarnak nemzetleníteni. Kírtásunkra törekszenek. Meg akarják gyilkolni az egész makedón népet, hogy így megszűntessék a makedón-kérdést.

Érdekes, hogy a makedónoknak a legkevesebb panaszuk a bolgárok ellen, a legtöbb azonban a szerbek ellen van. Azt mondja egyik felhívásában a makedón forradalmi bizottság, hogy szívesen leteszik a fegyvert és hajlandók jogaikért békés uton küzdeni, sőt hasznos részét kívánják képezni Jugoszláviának, de ismerjük el létjogosultságukat, népi önállóságukat és kulturájukat. De ha Jugoszlávia ezt nem engedi meg, akkor kénytelen titkos szervezetek útján küzdeni jogaiért. A harcoktól és nélkülözésektől nem félnek, mert az évszázadok során eléggé hozzászoktak azokhoz.

A propagandafüzetek között van néhány, melyeknek a címe: A makedóniai pokol. Ezekben nemcsak leírják, de képekkel is ábrázolják azokat a kegyetlenségeket, melyekben a makedóniai lakosságnak része van. Meggyilkolt férfiak, megbecstelített és megölt leányok képei láthatók ezekben a füzetekben. Az egyik elmondja, hogy 1925-ben Garvan faluban

minden bírói ítélet nélkül huszonnyolc makedón parasztot Matkovics Dobrica szerb főispán agyonlövetett, mert az volt ellenük a vád, hogy részesei a makedón függetlenségi mozgalomnak. A kivégzettek között két tizenkét esztendősi fiú is volt.

Ugyanez a főispán Kocsani kerületben felgyújtatott tizenhat falut, mert szerinte ezek a függetlenségi mozgalomnak főszékői voltak.

Természetes, hogy a hatalom birtokosai elsősorban a makedón intelligenciát igyekeznek ártalmatlanná tenni, mert tisztában vannak vele,

Két hét múlva Amerikába hajózik a Temesvárról hirtelen eltűnt detronizált cukorkirály

Nemsokára két esztendeje lesz annak, hogy Temesvárnak nagy szenzációja volt: eltűnt Emanuel Emil, a cukorkirály. Rengeteget irtak azóta a lapok Emanuel Emilről s a Déli Hírlap néhány hét előtt elsőnek számolt be arról, hogy Emanuel, akinek Berfinben husfeldolgozó gyára van, Amerikába készül. Azt az alkalmat, hogy egy városban vagyok Emanuel Emil-lel, felhasználtam arra, hogy meglátogassam.

Megnéztem a legfrissebb berlini címtárat és nemsokára ott voltam Emanuel Emil nagyszabásának mondható üzemében. Temesvár

hogy ezek szitják szerencsétlen népükben a szabadság vágyat. Ilija Kucseff fiatal író volt, 1896-ban született Velezben. Népe nagy reményeket fűzött hozzá. 1922-ben a szerbek orvul meggyilkolták, miután előzőleg már többször kilátásba helyezték ezt neki. Egy másik költője a makedónoknak Lyubomir Wessoff volt. Harmincéves korában Ostrecki falu mellett résztvett a szerbek elleni felkelésben és mikor az a veszedelem fenyegette, hogy elfogják, öngyilkosságot követett el. Ugy tett, mint előtte nem egy makedón hős.

A szerbek úgy igyekeznek a makedónokat elnemzetleníteni, hogy

rendeletet adtak ki, hogy mindenki a nevéhez köteles az -ics szócskát hozzáfűzni, hogy így a névnek szerb jellege legyen. A hivatalos iratokban a neveket mindenütt így javították ki hivatalból.

A papoknak megparancsolták, hogy a kész, aki a szülők kérelmére egy fiút makedón gyermekeknek csakis olyan keresztneveket adhatnak, melyek előfordulnak a szerb naptárban. Egy lel-Krum névre keresztelt, amely nevet egy ősi makedón hős viselt, hat évi fegyházra ítélték.

És midennek dacára a makedón forradalmi bizottság újra meg újra hangoztatja, hogy hajlandó a fegyveres küzdelemre, ha ehhez megadják a jogot és a garanciát. A kulturáért akarnak dolgozni és a külföldről szabadon akarnak hazatérni hazájukba, melyet lángolóan szeretnek. Erről az olthatatlan honszeretetről így zeng egyik versében Zsivko Geleff:

A hegytetőn a tűz,
A vágyam odaüz,
Vértelt ott a határ,
Ott hősök lelke jár,
Ott oltart emelek,
S, ó, hazaszeretet,
Rajt' áldozok neked.

Félegyházi.

egykori gavallérja nem változott. Nagyszerűen néz ki, majd kicsattan az egészségtől. Amikor irodájába léptem, hosszú fehér munkaköpenyében éppen íróasztala előtt állt és érkezett egy csomó üzletfelével. Bocsánatot kér azoktól, hogy néhány percre rendelkezésemre állhasson. Leülünk és Emanuel Emil a következő percben már kérdezősködés nélkül mesél:

— Bizony nehezek voltak az első idők. Erősen küzdeni kellett, amíg megvettem ebben a talajban a lábamat. Reggeltől estig elkéseregett tempóban kellett dolgozni, hogy győzzem a versenyt. Hála Istennek, sikerült.

Az üzem ma már túl van a gyermek-betegségeken, él és virul. Szilárd ekszisztenciát ad, gyermekeimet neveltettem és remélem, hogy biztos jövőnek nézek eléje.

Megemlítem, hogy mostanában sokat beszélnek arról, hogy Amerikába megy és nem marad Berlinben.

— Nem maradok Berlinben, — mondja, — és ha meg is tartom ezt az üzemet, mégis áthajózom az óceánra. Egy hatalmas baltimorei pénzcsoporttól meghívást kaptam, hogy **vállaljam egy felállítandó husfeldolgozó üzem vezetését. Ezt az alkalmat természetesen nem szalasztom el és már október 21-én hajóra ülök.**

Egyébként pedig, ami a multat illeti, csak azt jegyzem meg, hogy az ember lehet szerencsétlen, azért nem kell, hogy rossz is legyen.

Ujabb üzletfelek érkeztek az irodába. Nem akartam tovább zavarni. Búcsút vettem Emanuel Emil-től és amerikai utazásához szerencsét kívántam.

Flaneur.

Vasárnapi csevegés

hogyan legyen a nő járása

Az emberek nagy része talán soha nem is gondol arra, hogy a járás mennyire fontos. A járás szinte öntudatlanul történik, a mozgás reflexszerű és annyira különböző az egyes embereknél, hogy majdnem azt lehetne mondani, annyiféle, ahány ember van. A járás hozzátartozik az egyéniséghez és legtöbbször következtetni lehet belőle az illető foglalkozására is. Egészen más annak az embernek a járása, aki nehéz munkát végez, más azé, aki irodai elfoglaltságánál fogva egész napon át az íróasztal mellett görnyed és ismét más és más azoké, akik sportot űznek. A járás nemcsak a férfiaknál, hanem a nőknél is rendkívül fontos. A nőknél különösen azóta, mióta a rövid szoknya divatja uralkodik.

Azt mondják, hogy a gyermek már egyéves korában megtanul járni, sok nő pedig sôhasem, vagy legalább is szépen, — soha.

A térden fölül érő szoknyák divatjának idején pedig vajmi fontos a szép járás. A csunya járás oka gyakran a rossz szokás, gyakran a rossz cipő. Szűk cipőben lehetetlen szépen járni. A félretaposott sarok, a tulságosan magas sarok, a nagyon is bő cipő szintén előnytelenül befolyásolja a járást.

Az utóbbi időben annyira elterjedt félcipő és körömcipődivat a serdülő leányok lábának fejlődésére van rossz hatással. A bokát nem védi a cipő, az tulságosan megduzzad és a láb szép formáját veszti. Serdülő korban ép ezért egészségesebb a hosszú száru cipő viselése, legalább is télen.

Természetesen nem szabad a magas cipőt sem úgy befűzni, hogy a vérkeringést akadályozza, de a jól szabott magas cipő a láb szép formáját jobban megóvja, mint a félcipő és így a szép járást is előmozdítja.

Sok nő úgy van a járással, mint a kis gyermek a szépen evéssel. Ha látják, vigyáz magára, de otthon nap-hosszat papucsban jár és unottan, nehézkesen vonszolja magát, pedig ha ezt a lomposágot megszokja, nem tud leszokni többé róla. Milyen ne legyen a nő járása? Ne cammogjon, ne csoszogjon, ne billegjen, ne huzza a lábát kacska módjára! De viszont ne is vesse előre, mint a baka a meneteléskor. Könnyedén, szabadon, kecsesen mozogjon. A térdét tartsa egyenesen, a lábfejet kissé kifelé. Ne rohanjon, de ne is ögyelegjen. A vállát ne hajlogassa, a kezével, karjával ne hadonásszon, mint valami cséphadaróval! A fejét ne lógassa, mint holmi temetési gyász-ló. Fejét tartsa felfelé, de ne mereven, ne úgy, mintha nyársat nyelt volna.

Általában vigyázzon arra, hogy járása könnyed, harmónikus, keresetlen legyen, de főként arra, hogy félre ne lépjen!

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Winternitz
szörmebundák, kabátok,
ruhák

Belváros
Lloyd-sor, Löffler palota
Telefon 906

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Bécsi trikót-jumperruhák egyedüli lerakata

Krisztust kíséri pénteken a Golgotára

a konnersreuthi Neumann Teréz, aki a Megváltó vérző sebeit viseli és eskütázasában Jézus golgotai utjáról való látomásait egy kétezer év óta halt nyelven mondja el az ezrével betegágyához zárandóklóknak

A tudományos világ legcsodálatosabb rejtélye

Berlin, okt. 7.

A konnersreuthi Teréz esete körül már négy hete a legélesebb jobb- és baloldali harc dúl, nemcsak a berlini, hanem az egész németországi sajtóban. A metafizikai és materialisztikus világvetés újból fellángoló összecsapása ez, mely naponta megújuló cikkek és spiratók áradatával vitatja igazát. Maga az eset annyira gyújtópontján áll az általános érdeklődésnek, hogy a tudományos kutatás figyelmét magára vonta. Wutz egyetemi tanár, a hirneves orientalista most maga is ellátogatott Konnersreuthba, hogy a jegyzőkönyvet vett fel a látottakról és tapasztaltokról. E jegyzőkönyv eredményben nem állapít meg szigorú értelemben vett csodát, de elismeri a humbug vádjával szemben, hogy a metafizikai élet csodálatos rejtélyéről van szó, melynek pszichológiai feltárása hatalmas problémát jelent a tudományos kutatás számára.

A tudós a beteg ágyánál egy filológiai csodának lett tanúja. A naiv arasztlány látomásait egy kétezer év óta kihalt nyelven, az arameus nyelven mondja el, sőt mi több, még dialektust is híven adja vissza. Péter apostol például galliai dialektusban beszél, Kaifás viszont héber dialektusban szól hozzá. Olyan nyelviséti nüanszok ezek, melyeket senki sem tanulhatott meg a lány. De ez még nem minden. Teréz eskütázasai közvetlen egyéni élmény eltörölhetetlen bélyegét viselik magukon. Látomásai telve vannak új adatokkal a képekkel, melyeket sem az egykor ismert bibliai, sem a gyermekkori emlékek nem támogatnak, csak valami titokzatos látnoki ereje a képzeletnek.

Teréz kíséri Krisztust a golgotai uton és látja, hogy ez nem keresztet, hanem három gerendát von-szol a vállán.

Ez a látomás ellenkezik a szentírással és a szentképek jelenleteivel, melyeket a lány láthatott. A golgotai ut végső jeleneténél a három gerendát villahor-mára ácsolják, ami szintén ellentmond a teológiai hagyománnyal szemben. Alakjait jellemzi és merőben szembehelyezkedik a keresztény szemlélettel.

— Judás áruló, de azért mégis szeretem, mert jó ember. Péter rossz ember, kardot rántott Molchusra és vért ontott, — mondja.

Krisztust nem feszítik azonnal keresztre. Előbb egy gödörbe dobják, míg összeácsolják a három gerendát. Minden pénteken újból átéli ezt a látomást és sohasem tudja, mi a vége.

A megfeszítés előtt boldog reménység önti el. Csak az építőgerendát kellett felvinnie, most mindjárt szabadon engedik.

— Szaladjatok hamar az anyjához (Máriához) és mondjátok meg neki, hogy Krisztus mindjárt jön. En az üzenem neki, a Rézi...

Frissesség és őszinteség ömlik el a vallomásokon, a legkisebb részletadat is kulturtörténetileg találó. Ruhák színe, hímzése, formája, utak, terek, házak, falak, lejáratok és kanyarodók

szigorúan megfelelnek topográfiai adatainknak.

Midezeket az aprólékosságokat Neumann Teréz nem tanulhatta, nem ismerhette. Akkor hogyan adhatta vissza e színes képeket a multnak, hogyan beszélhet egy nemcsak az ő számára, hanem egy mindannyiunknak ismeretlen nyelven? Három tudományos teória kíséri erre megadni a választ.

1. Neumann Terézben egy idegen értelem lakik, olyan egykori ember értelme, ki kétezer év előtt szemtanúja volt a golgotai utnak és beszélt arameus nyelven. (Wells és a teozofusok ezt a teóriát feltétlenül elfogadják.)

2. Neumann Terézben talán megvan a visszalátás adománya, szelleme átugorja a teret és időt s át tud ujjra élni olyan eseményeket, melyek számunkra történelemmé váltak.

3. Neumann Teréz arameus szókincsét és történelmi látomásait talán olyan tudos ember ismeretéből meríti, mivel tudtán kívül telepatikus gondolatkapcsolatban áll.

Mindhárom teóriára ismer gyakorlati példákat a tudomány, csak nem találta még meg eddig a megoldást. Neumann Teréz esetében talán a harmadik lehetőség a legvalószínűbb. Teréz arameus nyelven beszél, de ott áll mellette valaki, aki e nyelvet uralja és ez Wutz dr. az orientalista. Az orientalista ott ül a lány ágya mellett és öntudatalattiságában rejlik az arameus nyelv teljes szókincsé. Sem az orientalistának, sem az állandóan összesereglett nézőknek nincs fogalma róla, hogy mi keletkezett e pillanatban. A medialitás adományával bíró Teréz eskütázasban sohasem hallott és sohasem tanult szavakat merít a tudós öntudatalattiságából.

A második érdekes adat a villakereszt látomása. Száz év előtt E. mmerich Katalin ugyanezt a képet látta, mint kortársa, Brentaur, krónikájában olvashatjuk. Neumann Teréz ezt a krónikát nem olvasta, azonban feltétlenül van a környezetében valaki, aki ismeri. Ennek a gondolatát olvassa Teréz és adja vízió képében vissza, miközben

— Ijeden fogja be füleit, mikor a római kürtök megharsannak s ágyából kiesve magánkül két-ségbeesésében kiáltja:

— Galapa! Galapa! (Áruló! Áruló!) Megdöbbenően mélyeséges és komoly lelki élmény látni e vívódó mártírt. Még a radikális felfogású Weisl dr.

sem tudja megtagadni csodálatát, ki a szigorú orvos éles szemével figyel minden mozdulatot. Az ő beszámolója nem kevésbé érdekes, mint a nyelvtudósé. Ő azokkal a jelenségekkel foglalkozik, melyek legjobban izgatják a közvéleményt: a stigmákkal, a böjttel, a megmagyarázhatatlan külső megnyilvánulásokkal és végeredményben költői szemekkel evokálja a középkori ember lelkét.

— Ez az eset komoly, — mondja. Félreértésről szó sem lehet. Ezer és ezer ember vándorol hetenként Konnersreuthba. Az egyháznak elsősorban érdeke, hogy jól a szeme közé nézzen a csodának. Egy csalónő leleplezése rettenetes erkölcsi károkat okozhat és éppen ezért az egyház ilyen esetekben kérelhetetlenül szigorú és szkeptikus.

Láttam a lány vérző szemét, a megújuló sebeket s a borzasztó belső küzdelem őszinteségét. Teréz éveken át minden akaratát arra irányította, hogy hasonló legyen Krisztushoz s meg is kapta a stigmákat, a kinszenvedés szimbolusát.

En azt hiszem, erre hosszú esztendő koncentrált akaratával mindenki képes. De ki akarja? Meggyőződésem, hogy minden ember elképzelhetetlen uralmat nyer a teste fölött, ha tréningoz. Az egyik megelőgszik, ha száz métert fut tizenkét másodperc alatt, a másik minden másodpercnyi nyereségtörődékért, lázasan küzd. Ez az aktív tréning, mely a testet hatalmas külső feladatokra sarkalja. A passzív tréning a test elhanyagolása és kínzása szomjúsággal, éhséggel, álmatlansággal, fájdalommal stb. Csak hogy ezt nem tréningnek nevezi a tudomány, hanem egy görög szóban foglal össze minden erőfeszítést, az aszkézisban.

— Ma Európában a sporttréning a divat, viszont ötszáz év előtt a passzív tréning volt a legtisztelendőbb. Ma is millió és millió ember él föld hátán, kiknek jobban imponál, ha a lélek javára elnyomják a testet, mintha az izomkultúra elfeledtetni, hogy lelkük is van.

Ez a millió és millió ember, — ha ki is mentek a divatból — itt él közöttünk s az ő világrekordjuk Konnersreuth, mely a szenzációkra éhes világ figyelmét ismét visszafordítja egyszer a legbensőbb lelki élet felfedezetlen területeire.

Még egyszer mondom, mindenki megérheti a csodát, ha akarja. De ki akarja? Kinek van ereje, éveken át akaratát egyetlen gondolatban kon-

centráltni, hogyan élhetem át Krisztus szenvedéseit? Neumann Teréz számára is csak úgy volt lehetséges, hogy betegágyához volt láncolva éveken át és így jutott lassan és lassan közelebb misztikus céljához, hogy Megváltójával egyesülhessen. Az ő középkori testvérei a pusztába mentek a kolostorba, vagy vadonba, ő a betegség magányába. Irtozatos nehéz feladat a kontempláció, az elmélyülés. A mai ember már rég elfelejtette. Próbáljunk csak egyetlen gondolatnál egy félóraig kitartani, azonnal észrevesszük, hogy más gondolatok is osonnak orvul agyunkba. Hát még éveken át! A mai normális ember már képtelen rá.

— Mindent lenyűgöző hatalom ez az óriási lélek abban a törékeny konnersreuthi testben. Betegség, mondják. Hát akkor a zsöké is beteg, aki koplal egy löversenyecél érdekében.

A cél szentesíti az eszközöket. Ebben az esetben a szomjúság, az éhség, a fájdalom és az álmatlanság az út, a lépcső az égből lakó istenséghez.

Neumann Teréz vallási zseni. Csodálatos, nagyszerű eset. Ő az első stigmatizált, kinek rejtélyes lelkébe a pszichoanalízis edzett legújabb pszichológia és pszichitria bevilágíthat.

Flaneur.

Botrányos utak az Erzsébetváros több részében

Temesvár, okt. 9.

Az Erzsébetvárosban most építik azt a villamos vasuti vonalat, amely a Telekház-teret a Mühle-Vilmos-utcán keresztül összeköti majd a Buziási-uttal. A Mühle-Vilmos-utca egy részén a pálya már elkészült és befejezték a visszakövezési munkálatokat is. Ebben azonban nincsen köszönet. A kocsit kövezete azon a helyen azelőtt sem volt valami példás, azonban amióta a kocsit utra kövezték, azt lehet mondani, hogy kritikán alóli. A kövek a sinek között sok helyen olyan lazán állanak, hogy lábbal is mozgásba hozhatók. Másutt a kövek úgy vannak rakva, hogy egész gödrök vannak közöttük. A kövezés befejezése után az nem látszott nyomban, mert az egészet öt centiméter vastagságban homok fedte. A homokból jó sokat azóta összelapátoltak és elfuvaroztak, sok homokot pedig kimosott az egy hét óta majdnem naponta megismétlődő zápor. Így aztán napvilágra kerültek a kövezés hiányai. Kívánatos volna, hogy a szükséges javításokat most nyomban eszközöljék, amíg a kövező munkások még ott dolgoznak az utca más szakaszain, mert később ez sokkal körülményesebb lesz.

Az Erzsébetváros kövezés tekintetében különben is mostohája a városnak. A Rezső-utca, a Gát-sor, a Kazinczy-utca kocsitja egyáltalán nincsen kövezve, más utcák kövezése pedig olyan rossz, hogy azon a kocsiforgalom sok bajjal és nehézséggel jár, a teherszállítás pedig egyik-másik helyen majdnem lehetetlen. Az Erzsébetváros piaca, a Telekház-tér, teljesen kövezetlen. A legkisebb esőben bokáig érő sárban jár ott a közönség. Az árusok pedig kerülnek ezt a piacot, mert nem akarják kosaraikat a sárba állítani és maguk is félnapon keresztül abban állani. Az Erzsébetvárosi polgárságnak, amely egyik legnagyobb és legmodernebb városrésznek a lakossága, zoga van rá, hogy ott is rendes piac legyen és ne kelljen a józsefvárosi és belvárosi piacra járni az Erzsébetvárosból.

Csak 1-X

kisérleje meg férfiszövegeteket és szabókellékeket

legnagyobb választéku szaküzletünkben vásárolni és bizonyára állandó vevőnk marad, miután üz'eti elvünk:

Elsőrangú árut olcsón adni!

Tekintse meg őszi újdonságainkat vételkényszer nélkül.

B. LECHNER utódai RABONG & SCHNEIDER
Temesvár-Belváros, Szt. György-tér, püspökpalota.

Alapított 1847.

Telefon: 13-38.

123

Józsefvárosi Szőnyeg és-

Linoleumház

TELEFON: 18-75

Olcsó árak, nagy választék

Ebedlő-szőnyeg	850—	Lei-től
Kerevet-takarók	950—	"
Férfi és női szövetumikabát	690—	"
Gobelin asztalterítők	490—	Lei

linoleum, viaszosvászon, iskolatáska, sportcikk, játékaru, sár- és hócipőkben.

Popper Gyula

Bulevardul Berthelot (Kossuth Lajos-utca)

(KOBELT-HÁZ)

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Nyomda: 10

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Prometheus

tette a legnagyobb jót az emberrel, aki életre ítélve bolyong a földi siralom-völgyben. A mitológiai Prometheus volt az, aki lelopta számunkra az égből a tüzet. A Föld valamikor a Napból hullott le, ezért vágyunk a fény, a tűz, a Nap felé. Rajongunk a nyári Nap melege után, de még jobban szeretjük ilyenkor ősszel azt a meleget, amelyet duruzsoló kályhánk lehel magából. A megszokott, szürke hétköznapot valósággal ünneppé avatja az a nap, amelyen először fűtünk be a kitisztított, ragyogó kályhába. Napközben csak egy-egy hálás pillantást vetünk hűséges és jó kályhánk felé, de a napi robot elvégzése után sietünk az ő kedves közelébe, ahol kellemes órákat töltünk el. Édes dolog belebámulni a kályha tűzébe, amelynek hibor és arany parazsa mi felénk hunyorgat, sok-sok mesét mond nekünk a fovatúnt évekről, amelyek a múlt sirjába vannak elhantolva és az eljövendő évekről, amelyeknek arcát még sűrű titokfátyol fedi. Áldjuk a Természet bölcsességét, amely úgy rendezte, hogy azt a sok-sok napsugarat, amelyet a fa és a szén évezredekkel ezelőtt magába szivott, most miránk sugározza vissza és a mi életünket tegye kellemessé. Kedves butorunk a meghitt családi asztal, egy-egy barátságos öli fotój, de ilyenkor ősszel mindennél kedvesebb a melegen duruzsoló kályha. Hangulateik-künket most már sietve be kell fejeznünk, hogy rátehesünk a kályhára, mert isten ments, hogy kályhánk elhanyagoltnak érezze magát és haragjában ne gyönyörködtesse bennünket édes, meleg költészetével.

— Miklós herceg olvassa fel a trónbeszédet. Bukarestből jelentik: Tegnap délben minisztertanács volt, amelyen Bratianu Jonel miniszterelnök elnökölt. Ducea belügyminiszter ismertette a parlament őszi ülésszakát megnyitó trónbeszéd tervezetét, melyet a minisztertanács elfogadott. A trónbeszédet Miklós királyi herceg fogja felolvasni. A parlament megnyitása október 15-én lesz. Lupu dr. munkaügyi miniszter ismertette a genfi eseményeket és főképpen a birtokpárt. Kifejtette, hogy az atmoszféra Romániára nézve kedvező. Anghelescu hadügyminiszter beszámolt besszarábiai inspekciónjáról és ott szerzett tapasztalatairól.

— A gyárvárosi bucsu. A gyárvárosi katolikus templomban a mai bucsu alkalmával délelőtt tíz órakor Nischbach Péter igazgató németül, tizenegy órakor Faragó János dr. teológiai tanár magyarul prédikál. A két beszéd között Reck Géza esperes-plébános nagy papi segédlettel ünnepi misét tart. A szokásos bucsunapi szórakozások egész napon át a Kossuth-téren lesznek, este pedig a Gyárudvarban táncmulatság fejezi be a napot.

— Hivatalos órák a városházán. A városi hivatalokban október hó tizenötödikétől kezdve a hivatalos órák reggel nyolc órától déli egy óráig lesznek és ezenkívül hetente két napon délután háromtól ötig is lesz hivatal. Ezidő szerint reggel nyolctól déli két óráig van hivatal a városházán, délután pedig szünetel a munka.

Megtorló intézkedéseket fogantatosít Jugoszlávia Bulgáriával szemben, ha nem kap elégtételt

Belgrád, október 8.

Jugoszlávia és Bulgária között már hónapok óta feszült a viszony. A két ország határán egymásután történtek a különböző merényletek. Vonatok elé bombákat helyeztek, szállodákat, amelyekben szerb tisztok laktak, felrobbantották, pár nap előtt pedig meggyilkolták Kovacevics Mihajló stípi dandárparancsnokot.

A jugoszláv kormány szerint ezeket a merényleteket komitációs és bandák követték el és a jugoszláv közvélemény azzal vádolja meg Bulgáriát, hogy nemcsak tűri ezeket a garázdálkodásokat, hanem egyenesen a hátuk mögött áll, biztatja, ösztönözi és támogatja őket.

Tegnap jelentettük, hogy Neszics szófiai jugoszláv követi kormányja megbízásából Linsev bolgár miniszterelnöknek tiltakozó jegyzéket nyújtott át. Az átadás azóta megtörtént. A jegyzék közli, hogy Jugoszlávia Bulgária felé elrendelte a határzárt és bejelenté, hogy az ügyet a Népszöveget elé viszi. A Vreme cikkét közöl, amelyben hangoztatja, hogy Jugoszlávia határait biztosítani kell és, hogy a délszerbiai lakosság védelmére minden körülmények között gondoskodni kell. Azzal is számolni kell — mondja a cikk, — hogy ha Bulgária nem adja meg az elégtételt, ebben az esetben Jugoszlávia megtorló intézkedéseket fogantatosít.

A jugoszláv-bolgár határ mentén történtek miatt a közvélemény szerfelett ideges. Hírek vannak forgalomban, melyek szerint a macedón forradalmi bizottság Jugoszlávia nagyobb városaiba három-három komitációs, ugynevezett Trojkát, küldött azzal a

megbízattal, hogy az gyilkoljon és pusztítson. A trojkák birtokában fekete lista van, amelyen a meggyilkolandó emberek, a felgyújtandó és felrobbantandó középületek nevei szerepelnek. Ez az ellenőrizhetetlen rémhír mindenfelé nagy ijedelemet keltett. A rendőrség minden eshetőségre készen áll a mindenütt megfelelő rendszabályokat fogantatosított.

Londoni jelentés szerint a Balkánról érkező hírek angol politikai körökben nagy nyugtalanságot keltenek.

A külügyminiszterium feszülten figyeli az események alakulását és meg van róla győződve, hogy súlyosabb komplikációk nem fognak beállni, amelyek a bolgár és jugoszláv kormányok között csak nemrég helyreállított jó viszonyt bafolyásolhatnák.

Ha az ügy elmérgesedne, úgy esetleg szükségessé válik, hogy a Népszöveget rendkívüli ülészsakra összehívják. A belgrádi angol követ különben tegnap felkereste a belgrádi bolgár követet, amiből arra következtetnek, hogy az angol diplomácia már megkezdte a közvetítést.

A szófiai jugoszláv követi kormányja megbízásából rövid határidő alatt választ kért a bolgár kormánytól, hogy a komitációs bandák megfékezésére milyen intézkedéseket kíván fogantatosítani. A demarsot a bolgár minisztertanács tárgyalta és mára adja meg a választ. A bolgár kormány tudatában van a helyzet Komolyságának és a döntő elhatározás nagy gondot okoz. A belgrádi rendőrség éjjel-nappal razziaikat tart és több gyanús egyént már letartóztattak. Ezek között van Vandez ismert komitációs vezér testvére is.

— Ujabb gyermekhüdeses megbetegedések. Bukarestből telefonálják: A fővárosban tegnap újabb három gyermekhüdeses megbetegedés történt. A beteg gyermekeket azonnal izolálták.

— A hirtelen hideg időjárás oka. Bukarestből jelentik: A meteorológiai állomás jelentése szerint a hirtelen beállott hideg oka a Fekete tengerről érkezett depresszió, amely a nagy viharok következtében keletkezett. A hegyvidéken a hőmérséklet a zéró fok alá süllyedt.

— Bulgária és a Vatikán viszonya. Rómából jelentik: A Vatikán és Bulgária között a háború óta megszűnt diplomáciai viszonyt rövidesen ismét felvesszük. A Vatikán egyelőre megfigyelőt küld Szófiába, akit azonban hamarosan pápai nunciussá fognak kinevezni.

— Averescu bizik. Bukarestből jelentik: Averescu tábornok vezérlete alatt álló néppártban bizakodó a hangulat. A liberálisok nem tudtak megegyezésre jutni a nemzeti pársztpárttal és így Averescu tábornok pártja újból előtérbe került. Politikai körökben is az a nézet alakult ki, hogy amennyiben Averescu barátságos és támogató politikát folytat a kormánypárttal szemben, úgy a néppárt az egyetlen párt, amely a kormányutódlás szempontjából tekintetbe jöhetne. Averescunak minden bizalma Bratianu Jonel miniszterelnökben összpontosul és abban reménykedik, hogy idővel az ő segítségével újból a kormány élére kerül.

— Megkezdődnek a himlőoltások. A himlőoltások a különböző városrészekben október hó tizenötödikén kezdődnek és huszonkettedikéig tartanak. Hatósági orvosok végzik a gyermekeknek a védőoltásokat.

— Öreg nyugdíjast gázolt el a vonat. Tegnap megtörtént, hogy az Aradról jövő személyvonat a rónáci átjárónál elgázolt egy idősebb embert. Mára sikerült megállapítani, hogy az illető Lukács József hetvennyolc esztendősen nyugdíjas volt.

* Magyar Ági táncfenomén a Palace-kávéházban.

MEGGYILKOLTÁK HUERTI VOLT ELNÖK FIVÉRÉT. Mexikóban jelentik: Egyes lapok jelentései szeri Nogalesben meggyilkolták Huert Alfonsót, a volt köztársasági elnök véré és hét kisérőjét. Huerta, aki utóbbi években az Egyesült Államok területén élt, most azért jött át, hogy a forradalmárok oldalán küzdjön. E vatalos jelentések szerint Gomez tábornok lázadó csapatait Perote közelében két esztában megverték és a hegyre való visszavonulásra kényszerítették.

— Felháborodás a petrofeumkárt ellen. Bukarestből jelentik: A fővárosban, de az egész országban nagy felháborodást váltott ki, hogy a román petrofeumtársaságok termékeik beföldi elárusítását illetőleg kartelbe tömörültek. A kartel maga után von a belföldi fogyasztás árainak a fémelését, ami viszont az egész produkcióban újabb drágasági hullámot idéz elő. A Bukarestben megjelenő Cuvantul előre is harcot hirdet a kartel ellen, amely a lap szerint a legutóbb elszenvedett veszteségeket ilyen módon a belföldi fogyasztó közönség terhére akarja hártani.

— Magánmozit terveznek a Munkások között. A temesvári kereskedelmi alkalmazottak egyesülete beadványt intézett a városhoz, melyben magánmozit felállítására kérik helyszíni szemlét elrendelni. Munkások között épületben tervezik új mozit és a város a jövő hét elején tartja meg a helyszíni szemlét ar vonatkozólag, vajjon a tervbe vett megfelel-e a törvény előírásainak.

* Női filc- és bársonykalap legelőnyösebben N. C. Daniel cégnek. Detaileladás a gyárépületben József tér 12.

— Az első halottégetések. Bukarestből jelentik: A fővárosi krematórium teljesen elkészült és az első halottégetések október 15. és 20. között lesznek. Egyelőre ki nem kért holttesteket fognak kísérletképpen elégetni.

— Rothermere válaszol Baldwin miniszterelnöknek. Rothermere lord, akinek Baldwin egyik legutóbbi beszédében bírálta a működését a Daily Mailben válaszol Baldwinnek és kijelenti, hogy minden tekintetben függetlennek érzi magát. Cselkedéteiben nemzeti érdekek irányják. Baldwin három kérdésre ugyancsak három kérdéssel válaszol. Kérdései ezek: Teljesítette-e a kormány szigorú hangoztatott ígéreteit először a tőkerekösségről, másodsor a mezőgazdaság támogatásáról és harmadszor déli irromalisták ügyében?

— Löwenherz főkéntor temetés. Löwenherz Ede nyugalmazó belvárosi izraelita főkéntor temetés ma délelőtt féltizenegy órakor a végbe a Deák-utca 3. számú gyászházból. A halottat a belvárosi zsidó templomba viszik és ott gyászszertartást tartanak. Az egyházi funkciók Drechsler Miksa dr. főrabbi vezeti. Azután kikisérlik a halottat a temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezik. A belvárosi izraelita hitközség vezetése ülést tartott, amelyet az elhunyt emlékének szentelt. Elhatározta, hogy Löwenherz Ede emlékére alapítványt létesítenek, amelynek kamata a zsidó liceum olyan tanulóit kapják évenként, akik a zenében kitűnnek.

— Nézze meg a spanyolokat a Palace-kávéházban. Páratlanul eredeti produkciót nyújtanak a spanyol táncosok ragyogó és színes nemzeti visletükben. A műsor többi része is elsőrendő attrakciók gazdag összeállítás. Előadás után külön táncműsor a Palace-barban. Vasár- és ünnepnapok délután ötórás tea, az uriközönség táncol.

A temesvári előkelő közönség találkozhelye a

Kobelt-bar

Csütörtök, szombat, vasárnap ötórás teadélután táncol. Szíves pártfogást kér

Friedmann Andor

Filmszerü üldözés után elfogták egy autóban a zsaroló névtelen levelek küldőit

Budapest, október, 8.

Napok óta nagy izgalomban tartja a budapesti előkelő társadalmat, hogy Kornfeld Móríc báró, Krausz Simon és a budapesti pénzarisztokrácia más ismertebb tagja névtelen fenyegető levelet kapott, amelyet gépirással írtak és amelyben

névtelen zsarolók altruista célokra egyenként háromezer font lefizetését követelték az illetőktől, mert különben életükkel játszanak.

A névtelen levelek írói ellen a budapesti rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást, amely azonban egyelőre eredménytelen volt. Tegnap este azután a véletlen segített kézrekeríteni a veszedelmes társaságot.

Tegnap a késő éjjeli órákban egy erősen lefüggönyözött autótakszi sötét lámpákkal száguldott végig a köruton. A rendőröközegeknek feltűnt a gyanus gépkocsi és megállásra szólították fel

a gyanus kocsi utasait, ezek azonban örületes iramban továbbáldogtak. Az egyik rendőr motorkerékpárral üldözőbe vette az autót. Filmszerü üldözés vette kezdetét, míg végre a motorkerékpár vezetőjének sikerült az autót megelőzni és elébekerülni. Ekkor a rendőr kirántotta a revolverét és az autó utasait megállásra kényszerítette. Kiderült, hogy nincsen hajtási igazolványuk. Bevitték őket a központi rendőrségre, ahol vallatásra fogták őket.

Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy azonosok azon névtelen levelek íróival, amelyeket pár napja a legelőkelőbb budapesti polgárok kaptak.

Az egyik Harsányi István foglalkozás nélküli egyénnek mondotta magát, a másik pedig John Pál autószerelőnek. A rendőrség letartóztatta őket és abban az irányban folytatja a nyomozást, vajjon más büntény nem terheli-e lelküket.

Az önkéntes mentők munkában.

A temesvári önkéntes mentőtársulat szeptember hó folyamán ötszáztizenegy esetben nyújtott rögtöni segílyt. A mentőtársulat fennállása óta a temesvári mentők kilencvenötezer-kilencszázhuszonhat esetben állottak a segílyre szorulóknak rendelkezésére.

* **Nádasy Magda**, a kienc éves csodaprimadona a Palace-kávéházban.

— **Borzalmas szerencsétlenség.** Bukarestből telefonálják: Giurgiutól nem messze levő Braun Mihály-féle tanján tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Egy cséplőgép kázanja közben felrobbant és a robbanás ereje a kazán falát darabokra tépte. A kazán mellett álló mechanikus szörnyethalt, a közelben dolgozó hat munkás közül pedig négy súlyosan megsebesült. A kazán darabjai két munkásnak több lemetszették a lábát, az egyik munkás pedig a légnyomás következtében megőrült és elvesztette beszélnéességét.

Női kabátok, szőrmebundák és ruhák
lehetőnyössebben
BERNÁT nő divat-áruházában
Józsefváros, Kosuth-utca 27.

* **Frizzo és Simons** a két híres táncparodista, minden este fellép a Royal-kávéházban. Továbbá **Lupcsen akrobata** és a bukaresti Alcazar szencziója **Nilskaja** hírneves bájosi primaballerina, **Szilágyi Rozsi** táncosnő, **Ritta de Graud** exentrikus táncosnő, **Begovics Emil** balletmester és a remek kíséző műsor. **Bámbó Albi** közkedvelt hírneves cigányzenekara játszik. Rendes polgári árak. A műsor kezdete este pont 10 órakor.

— **Megkönyvitik az amerikai bevándorlást.** Clevelandből jelentik: Harry E. Hull, az Egyesült Államok bevándorlási kormánybiztosa, legújabbán tett nyilatkozatában kifejtette, hogy az Egyesült Államok megkönyvitik majd a bevándorlást. Elsősorban minden különösebb formáság nélkül azonnal vizumot nyerne az azok a huszonegyedik életévüket betöltött emberek, akik igazolják, hogy szüleik már két éve az Egyesült Államokban laknak és megélhetésük biztosítva van. Azok az európai szülők is kapnak vizumot, akik igazolják, hogy gyermekük Amerikában tartózkodik és biztosítva van a megélhetésük. Mindezek a szokásos kvótán felül kapnak majd vizumot Amerikába. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már legközelebb az Egyesült Államok parlamentje elé kerül megszavazás végett.

* **Sovskaja és Vinogradoff** orosz piurett táncosok a Palace kávéházban.

A BÁNSÁGI ISKOLÁK SORSA. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszteriumban a bánági iskolák ügyében tanácskozás volt, amelyen Petrovici dr. temesvári tanfelügyelő és Kräuter Ferenc dr. képviselő is résztvettek. Az értekezlet, amelyen Anghelescu miniszter elnökölt, több fontos határozatot hozott. Kimondták, hogy az apáciskolák, amíg jogi helyzetük tisztázódik, az anyanyelven taníthatnak. Vegyesnyelvű felekezeti iskolák külön német és magyar tagozatokra bonthatók. A tanítóképzők gyakorló iskolái fennmaradnak és nyilvánossági joggal bírnak. Államosított községi iskolák nyugdíjazott tanerői állami nyugdíjért folyamodhatnak és a miniszter ezeket a kérvényeket pártolni fogja.

— **Szerb miniszterjelölt volt Lovászy Márton.** Beeskerekről jelentik: Markovics Nikola városi tanácsnok a Beeskereken megjelenő Radikalski Borac című újság legutóbbi számában szenzációs cikkel irt a nemrég meghalt Lovászy Mártonról. Megállapítja, hogy Lovászy, aki bácskai születésű, mindig szerbbarát volt és a régi magyar uralom idején sokat tett a szerbek érdekében. P a s i c s Miklós az elhalt jugoszláv miniszterelnök mindekor sokra becsülte Lovászyt és mikor az a Károlyi rezsim bukása után Jugoszláviában élt, képviselőnek akarta megválasztatni. Az volt a terve, hogy mint szociálpolitikai minisztert beveszi a kabinetjébe. Pasićs akkor Markovicsot küldte Lovászyhoz, hogy erről tárgyaljon vele, de Lovászy Márton kijelentette, hogy hálás ezért a megtiszteltetésért, azonban nem vállalhatja, mert nem akarja, hogy a magyarok renegnáknak tartsák.

* **A Lloyd Tavernában** ma 5—7 óráig műsoros teadélután. A közönség részére a parketten szabad a tánc.

— **Anglia és Amerika ölelkezése.** Londonból jelentik: Az amerikai légión londoni látogatása alkalmával rendezett banketten Baldwin miniszterelnök nagyszabású beszédet mondott. Utalt arra, hogy az amerikai és az angol nemzet, jöllehet a legutóbbi genfi tengeri leszerelési konferencia nem is végződött a kívánt eredménnyel, mégis olyan hatalmas és a barátság anyyi szála fűzi a két államot egymáshoz, hogy az őket érdeklő kérdésekről egymással nyíltan beszélhetnek. Ha nem is tudnánk megegyezésre jutni, azért az angol és amerikai nemzet továbbra is barátok és egymással szemben gentlemanok maradnak. A két nemzet között a háború nemcsak érzelmi szempontok miatt elképzelhetetlen, hanem azért is, mert egy esetleges amerikai-angol háború megsemmisítené a világ civilizációját.

* **Kályhák, kályhaellenzők, hályhavas, email- és alumíniumáru** leszállított áron kapható Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— **Magyar színészet Nagyszentmiklóson.** Ferenczy Gyula dr. színtársulata tegnap este kezdte meg Nagyszentmiklóson egy hónapra terjedő szenczióját. A megnyitó előadás a Nótás kapitány operett volt. A társulat műsorán a legújabb énekes és prózai darabok szerepelnek.

— **A borbélyok új munkaidőt akarnak.** Nagyváradról jelentik: Az erdélyi és bánági borbélyok legutóbb Nagyváradon tartották meg országos kongresszusukat, amelyen elhatározták, hogy a jelenleg érvényben lévő munkaszüneti törvénynek megváltoztatását kérik. A kongresszus olyértelmű határozatot hozott, hogy a borbélyok vasárnap délig nyitva tarthassanak, ezzel szemben vasárnap déltől egészen hétfő délig huszonnégy óráig zárva tartják az üzleteiket és így az alkalmazottak is megkapják huszonnégy órás pihenőjüket. A memorandum legközelebb átnyújtják a munkügyi miniszternek.

* **A világhírű Allan Solveg dán primaballerina** a Palace-kávéházban.

— **Angol politikus Magyarországon.** Budapestről jelentik: Gower Róbert az angol parlament magyar bizottságának tagja tanulmány céljából Budapestre érkezett.

— **Háromévfél éves életmentő.** Augsburból jelentik: Fritz ácsmester háromévfél éves kislát két hasonló koru társával a patak partján játszott. Játék közben a két pájtás beleesett a megáradt folyóba. A kis Fritz nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a hajuknál ragadta meg a két fiút és saját élete kockáztatásával kihuzta őket a partra. A kis életmentőt aranyéremmel tüntették ki.

* **Dobi és Bellá -duo,** Edith Ray, a Palace-kávéházban.

— **Anyakönyvi hírek:** Született: Oláh Ferenc. Meghaltak: Havranek József ötvennyolc éves, Gyenes József huszonhárom éves, Mathes Károly ötvenegy éves, özvegy Probst Magdolna hetvennégy éves, Lovita Erzsébet negyvenhat éves, Lukács József hetvennyolc éves, Löwenherz Ede hetvenhét éves. Házasságot kötöttek: Balázs Miklós és Tóth Róza, Miklós György és Güntner Erzsébet, Pefkó Lajos Albert és Simoros Szabó Mária, Novu Károly Miklós és Staudt Krisztina, Licker Ferenc és Kein Mária, Drechsler Béla és Havas René, Krause Dezső és Knedlich Margit, Rothmann Dezső és Neumann Teréz.

* **Téliakabát és öllöny** legolcsóbban és a legmodernebb szabás szerint készül Wenzel János férfiszabónál a Bessenyei-telepen. Az erzsébetvárosi villamos végállomástól a fasonon át tizenöt perc. Ugyanott ruhafordítást és javítást végeznek.

Sport

Kinizsi-TAC vasárnapi találkozója.

Ma olimpiai nap keretében ismét a Kinizsi-TAC méri össze erejét. Alig két hét előtt játszott a két csapat bajnoki mérkőzést, amely a Kinizsi győzelmét eredményezte. A mai összecsapás elé fokozott érdeklődéssel tekint a temesvári sportközönség. A TAC csatársora megerősödött és a Kinizsi is kompletten áll fel. A két csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: Kinizsi: Zombory, Steiner II-Hoksary, Teszler-Vogel-Steiner I, Tánzer-Zemler-Wetzer-Telekoy-Matek. TAC: Csermák, Zorkoczy-Kozovics, Dolveth-Österling-Klein, Raab-Korony, Poszák-Ogynyanov-Csányi. A mérkőzés délután félöt órakor kezdődik a Banatul-pályán, míg félháromóra kezdettel a Banatul méri össze erejét revansmérkőzés keretében a TMTE-vel. A második osztályban Amatör-Freidorf, RMS-Patria, Tricolor, Turul, Hertha-Kissoda játszanak bajnoki mérkőzéseket.

Magyar-csehszlovák mérkőzés. Budapestről jelentik: Budapest nagy érdeklődés kíséri a mai magyar-csehszlovák barátságos mérkőzést. Ha a magyar csapat ki tudja játszani igazi formáját, úgy a csapat két gólos győzelme várható.

Átusza a La Manche esatornát. Londonból jelentik: Miss Gleice angol uszóbajnoknő pénteki hajnali három órakor tizenöt óra és tizenöt másodperc alatt átusza a La Manche esatornát.

Szeresse be izzólámpa szükségletét!
TUNGSRAM-KÖRTE 10-15 gyertyafényig darabonként 45 lei.
HIRSCHL și COMP.
IV. Bulev. Berthelot (Kossuth-utca) 7. (989)

— **Vendéglőből a halálba.** A Józsefvárosban a Begából kihuztak egy férfihullát, amelyben Havranek József ötvennyolc esztendő magánhivatalnokot ismerték fel. Havranek tegnapelőtt este, mint rendesen, a Nap-utca 1. szám alatti lakásáról vendéglőbe ment, éjjeltájban pedig hazateér indult. A vizsgálat fogja megállapítani, hogy Havranek, aki kissé ittas volt, beleesett a Begába, vagy pedig öngyilkossági szándékból ugrott a vízbe.

Ügyvéd felesége, aki császárt, három királyt, egy királynőt és három herceget adott az emberiségnek

Ajaccio, október hó.

Korzika szigetén Napoleon kultusza a legjövendőbb üzletág. Szobrot, képet, ezerféle — Napoleon jellegzetes fejét vagy szülőházát magán viselő — csecse-becsét kínálnak lépten-nyomon vételre. Külön üzletek csak ezek és hamisított ereklyék eladásával foglalkoznak. A dologkerülők Napoleon-nevezetességeket mutogatnak a városban s a környéken. Az egész idegenforgalomnak Napoleon a mágnes. S e mágnes már a szigetre érkezésnél magához szippantja a nagy korzikait imádó vagy gyűlölő idegent. Mindjárt a kikötőnél a pálmák és platánok koszorújával övezett Place des Palmiers-en díszlik az Európa-hídító fehér márványszobor. Szélesvállu, férfias márvány alakja konzuli öltözetben dacol az évtizedekkel. Innen sötét sikátorok keresztül vezet az út a csodálatos főcélja, Napoleon szülőháza felé.

Utközben alig akad házfal, melyen kopott márványtábla ne örökítene meg valami Bonaparte-epizódot. „Itt udvarolt mint kadett...“ „Itt verekedett mint kisdíák...“ stb. Ha meguntad a nehezen olvasható felirások betűzését s folytatod utad, parányi térre, a Napoleon anyjáról nevezett Place Leticiaira értél. A város, a kikötőforgalom zaja elhalkul. Itt, ezen a miniatűr téren, a házak monoton sorába szorítva ékelődik az ajaccioi Cézár szülőháza, Keskeny és magasra nyúló. Típusa a délvizű építésmódjának. A Casa Bonaparte három emelete felett a francia trikolort lengeti a szél. Büszkén hirdeti, hogy egyszerű fedél alatt nagy emberek láthatnak napvilágot... a legnagyobbak.

A ház ajtaja szünet nélkül nyekeg, csapódik. Nagy a forgalom. Itt minden Korzikára vetődött idegen megfordul. Angolok, amerikaiak bricseszenben, pulloverban és kodakkal; németek csupasztrüdü bőrnadrágban és Baedekerrel; olaszok a faszcs jelvényvel és hadaró beszédről ismerhetők fel.

A bejárat felett fehér márványtábla hirdeti: „E házban született Napoleon 1769 augusztus 15-én“. E szavak büszke egyszerűséghez a tábla idétlen nagysága zavaró ellentétben áll. Hosszabb, mint az egész kapu, magassága az első emeletig nyúlik. S aránylag parányi betűk az otromba felületen.

A kapu szűk lépcsőháza nyílik. Kitaposott kőlépcsők vezetnek az első emeletre. Itt volt a Napoleon-szülők lakása. Ma muzeum. Nyolc tágas, nap-sütötte szoba, melynek berendezése a rokokótól a kora empire-ig minden stílust megörökít. Minden úgy van elrendezve, mint az „öregek“ idejében volt. A butorok, disztárgyak egyszerűek, inkább izléstelenek, mint említésre méltók. A falak fehérre meszelték. Imitt-amott selyemtapéta foszlánya lóg még. Az értékes falburkolat legnagyobb része néhány évtized alatt emlékéhes angolok, amerikaiak zsebeibe vándorolt. Milyen büszkeséggel hivatkoznak hazájában a parvenü új gazdag: „Ez a tapétarongy Napoleon szülőszobájából való“. A padlót olasz szokás szerint piros, égetett agyaglapok borítják.

A szalonban áll Madame Mére — mint ahogy anyját a trónra lépett császár nevezte — zongorája. Ócska, teljes aggkori végelgyengülésben szenvedő szerkezet, melyen panaszosan cincogó hangzavaron kívül mást, művészt sem kalimpálhat.

A Casa Bonaparte még nem régen III. Napoleon feleségének tulajdona volt. A család mint szerencsét hozó talizmánt őrizte a házat. A talizmán erejébe vetett hit nem vált be... Talán csak részben: hogy az agg Eugénie császárnő megérhette a francia győzelmet a világháboruban.

Napoleon császársága alatt kifejlesztő empire-stílust, — melyre jellemző az antik művészet befolyása a művészet minden ágára — az utókor talán hálából megőrizte Ajaccio városában. Ez feltűnően és minduntalan mutatko-

zik. Így a III. Napoleontól a Titán emlékére emeltetett szobor-csoportozaton is. A Place Napoleon tengerparti oldalán áll a monumentális szobormű. Közepén a császár lóháton, magasra emelt feje, távolba néző szemei mintha a viharzó tenger végtelenjén keresnének holnapot... Domináló alakját négy testvérenek — a nápolyi és spanyol király Giuseppének, a holland király Louisnak, a westfáliai király Jeromének és az 500-ak államtanács elnökének, — Luciennek — állósoborra veszi körül. Az izlés erősen megváltozott az emlékmű felállítása óta, melyet szerencsétlen elrendezése miatt a művelt korzikaiak „tintatartó“ gunyú névvel illetnek. Sudár pálmák zöld levetkőzvénye hajlong a szobor előtt... Mintha az örök természet hódolatát tolmácsolná...

És pár lépésre innen pihenni örök nyugalom a Cézárak boldogtalan anyja. A városházzal közvetlen szomszédos Fesch-kápolna kriptájában porlik az egyszerű polgárosszony, ki császárt, három királyt, egy királynőt és két hercegnőt adott az emberiségnek. Férje mint ügyvéd halt meg. Nem érte meg fia szerencse csillagának hajnalát. A nagyvár lett Napoleon még mint 16 éves kamasz veszette el atyját. A

Tulkorán gyónta meg kalandjait a feleségének, aki hat év után válópert indított ellene

London, okt. 6.

Rogger Slipher-nek sokat kellett utazgatnia. Megkövetelte az üzlet. Nem szívesen távozott hazulról, mert szerette feleségét, akivel boldog házasságban élt. Ez a boldog házasság azonban nem akadályozta meg a család természetű Sliphert, hogy ha alkalom kínálkozott, megfélekedezék a hitvesi hűségéről. Futó kalandok voltak ugyan ezek, de többször megismétlődtek.

Az egyik ilyen utazás alkalmával a kereskedő komoly veszedelemben került. Sliphernek ugyanis tengerre kellett szállnia, de már a következő nap rettenetes vihar tört ki. Az utasok kétségbeesetten menekültek kabinjaikba, hogy forró imádságban könyörgjenek az ég uratól segítséget. Slipher is, lelkében megrendülve, magába szállva készült a halálra. Levelet irt feleségének. Bucsuzott tőle. És a komoly órában őszintén meggyónott mindent.

— Szerettelek — írta a levélben — őszintén, melyen. És most mégis bocsánatot kell kérnem tőled, hogy lelkem egészen megtisztuljon. Megvallom, voltak kalandjaim. Nem komolyok. Mert hiszen sem a berlini mulató Rosalindája, sem a párisi Moulin Rouge vörös Colette-je nem azok a nők, akik még csak lábadozásra is érhetnek. Jelentéktelen alakok, akik pillanatra lekötöttek, de már másnap elfeledtem őket. Apró botlásaimat bocsásd meg és áldjon az ég!

A levelet — tengerész szokás szerint — egy palackba tette és megcímezte feleségének.

— Mindenki a mentőcsónakba! — hangzott ekkor a vészkiáltás.

Slipher a fedélzetre rohant, begyűrt a mentőcsónakba. A palackról egészen megfeledkezett, ott hagyta a kabinban. A csónak alig haladt néhány evezőcsapásnyira és a hajó a hullámsírbába süllyedt.

gyöngéd, törekeny anya pedig nemcsak legnagyobb fiának tragikus halálát élte évekkel túl, hanem vakon és bennán szenvedte végig hosszú életének utolsó éveit.

Elérzékenyülten álljuk körül az aránylag egyszerű koporsót. Madame Mére kriptája a dolgok mulandóságának való allegóriája... Nem az örök időkkel dacolni próbáló bronz vagy márvány a kriptá főanyaga, hanem egyszerű fa. Fa a burkolat. Faltalpa- zaton nyugszik a koporsó. Pléhbetétes fakandelabereken ég az örökölaj. Fából faragott a korona, mely a katalakról hirdeti, hogy királyivá lett az egyszerű fiskális özvegye... fa, fa, fa minden, talán, mert a fa a siette, több elmúlás anyaga...

Elhagyjuk a kriptát. Kint aszaltó meleg van. A kikötőből száguldó két-kerekű taligák felhőt vonnak az utporából. Fehérek a pálmák, a házak és a ruhák. Nyugtalanul elevenek az emberek. Lange nyugati szél balzsamos illatot hoz a Monte d'Oro lejtőiről, a sziget belsejéből.

— Lezárt szemekkel is felismerem illatáról a szigetet... — keseregte vágyát szent-helénai száműzetésének végnapjaiban a rabba lett császár.

Ifj. Latinák Jenő.

Mintha a vihar csak ezt akarta volna. Amilyen hirtelen keletkezett, olyan egyszerre el is múlt. A hajótörtek szerencsésen partot értek. Roger Slipher is boldogan sietett haza, ahol kétségbeesett felesége nagy boldogan fogadta.

Egy napon, hat év múlva, a kereskedőt az meglepetés érte, hogy — válóper tárgyalására kapott idézést. Nem értette. Gondolkodott, vajjon a felesége mit tudhatott meg? Nyugodt volt. Semmi áruló adat nem lehetett birtokában. Az utolsó években Svájcban és Hollandiában járt, lehetetlen, hogy igazi nevét megtudták volna. Mert apró kalandjait — gondos előrelátásból — mindig álneven szövögte. Faggatta feleségét, ez csak annyit válaszolt:

— Majd a tárgyaláson.

A tárgyalás napja elérkezett. Slipher kíváncsian, de nagyobb izgalom nélkül várta, vajjon mi lesz. Az elnök elolvasta a kérvényt, amelyben Slipher felesége kérte a válás kimondását hűtlenség címén.

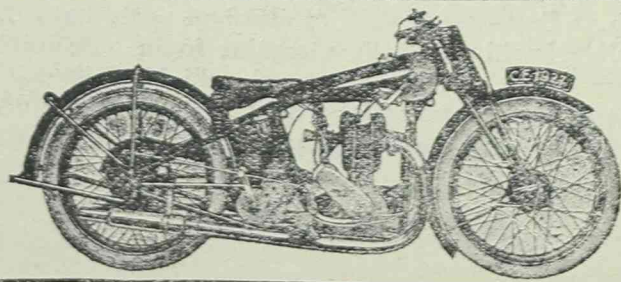
— De ez nem igaz! — méltatlankodott a kereskedő. — Feleségem féltékenykedik, gyanúsítgat, de semmi oka erre!

Ekkor Slipherné ügyvédje emelkedett szólásra.

— Vádlott sajátkezű vallomását van szerencsém a bíróság asztalára letenni, amelyből kitűnik, hogy mister Roger Slipher feleségét Berlinben Rosalinde és Prísbán Colette nevű nőekkel megcsalta.

Most már mindent megértett a szerencsétlen Slipher. A palackot, amelyet hajótörés alkalmával a kabinban felejtett, a hullámok hat év után az angol partok közelében partra dobtak. Egy matróz megtalálta és szigorú prancs értelmében a tengerészeti minisztériumba küldötte, mely azután a címzetthez juttatta. Így Slipherné teljesen megbízható adatokat kapott.

A válópert meg is nyerte.

A legjobb angol motorkerékpár
„COVENTRY EAGLE“

a világhírű J. A. P. motorral,
tura és sporttypus megerkezett.

Képviselet:
SCHUBER JÁNOS műszerész
Temesvár-Gyárvaros, Fő-utca 19.

Tip... Top...

Irtá: Sutták Mária

Tip... top... tip... top... Mint egy kis hollandi baba, úgy tipegett mellettem. Apró kis fasarku cipője volt s az a csöpp sarok olyan kedvesen kopogott a fagyott földön: kip... kop... kip... kop...

Beszélggettünk... és ő mint egy kisfázó veréb huzódott mellém. Anyámnál volt s én most elkísértem. Ugy szerett bennünket s én voltam Pötty legkedvesebb unokabátyja. Gyakran eljött hozzánk s az ő kis csicsergő hangján elcsacsogott nekünk száz tarka mesét, csilingelő kacajos kedvvel...

A mi csöndes öreg házunk úgy felvidült... hallgató szobák fala kacajt vert vissza, mint egy gondtalan, vidám kis madárka beröppent hozzánk s puha kis fészket rakott magának a szívünkben. Szerettük nagyon s úgy hozzátartozott az életünkhöz, mint a napsugár.

Most csöndes volt és hallgatott az egész uton. A kapujokban megálltunk, megfogtam kis állát s felém fordítottam arcát.

— Mi az, drága kis Pötty... Hová temetted a nótáidat?...

Pötty felém nézett... Az ajka meg-rándult... Szeméből kigördült egy könny... aztán egy másik... majd süri hullott utána a többi... Megdöbentem. Pötty nem szokott sírni.

— De gyermek, mi van veled?...

Pötty megszorította a karom.
— Majd máskor... — mondta re-megő hangon és besietett. Otthagytam.

Töprengve álltam ott egy darabig, a Pötty dalos kis szívébe nem tudtam belátni. Egy pár napig nem is jött el hozzánk. Már felakartam keresni, mikor egyik napon újra betoppant. Kacagón jött, a régi vidámsággal, de valami új, titokzatos, játékos fény ott tancolt a szemében. Néztük Pöttyöt, vizsgáltuk — s a változást végre megtaláltuk, pici újján ott csillogott kellemetlenül hivalkodó fényvel egy karikagyűrű...

Pötty menyasszony... És boldog... Ehhez nekünk is vidám arcot kell vágnunk. Anyám kacagott, de én nagyon szomorú lettem. Sohasem gondoltam Pöttyre másképp, csak mint drága kis hugocsámra. S most éreztem, hogy megfogott, másként, egészen másként s bizony több volt ő nekem. Mosolyosan néztem a szemébe, a derűs arcára s elszorult a szívem. Más fogja hallgatni kis aprózó lépteit: tip... top... másnak fognak azok édesen kacagón mesélni; tip... top... tip... top...

Pötty lassaként el-elmaradozott tőlünk. Olyan csönd volt nálunk. Ásitó nyugalom ült a szobában. Anyám ott ült karosszékeében ölébe ejtett kézzel s el-elmerengett. Néha mosoly bujkált a szája körül, tudtam, hogy ilyenkor Pöttyre gondol. Pötty még ott volt. A fészkek még meleg volt az ő pihegő kis szívéből.

Közben én befejeztem tanulmányaimat — s utazni akartam. Elmenni egy időre... legalább nem kell majd itt lenni Pötty esküvőjén... Mire visszajövök, már asszony lesz. El is bucsuztam az édesanyámtól, Pöttytől, a rokonoktól, — hogy Berlinbe menjek.

Nehéz szívvel mentem. Valami úgy visszatartott s visszahuzott még akkor is, mikor már a vonatban ültem. Ugy éreztem, hogy most szakadok el örökre attól a kis Pöttytől, aki az ő derűjével, vidámságával, kacajos kedvvel egészen a miénk volt... Egy ideig úgy csatagoltam ott künn idegenben, mintha egyéb gondom sem lett volna, csak a levélvárás... Anyám szorgal-

Szürke és barna lemez

legolcsóbb áron.
Gyári lerakat.

Grafika papírnagykereskedés
és bor tégyár
TIMISOARA — Telefon 10-11

mas levélíró volt s a csöndes, szunyynadó délutánok merengő meséit összegyűjtve, mind nekem küldte... A legdrágább szavak csak Pöttyről meséltek. Ugy olvastam az anyám leveleit, mint egyszer régen az ezeregyjé tarka himes csodáit... És eszembe jutott egy vers, Ady egy versora:

„Mesezajlás volt. Meghalt a mese...“
Az én utolsó szép mesém tündérr királynőjét elvitték. De én vissza loptam ezeket a meséket s kábán, dörén a szívemen melegektem őket...

Már hónapok óta voltam künn, hazulról még semmi újabb hír, csak a régi hírek.

„Mindenkij jól van, Pötty boldog...“

Aztán ritkultak a levelek.

— Az előkészületek lázában meg fedkeznek rólam — gondoltam s aztam tovább. De a leveleket nem küldtettem utánam. Majd, ha visszajövök és nyugodtabb leszek, egyszerre olvasom át őket. Haza irtam, hogy utatovább, el vagyok foglalva, ne várjanak tőlem leveleket. Ők csak a régi címre irjanak ezután is.

Négy hétig kóboroltam. Akkor ugy képzeltem, hogy minden nyugtalan ságom megszűnik, majd ha olvasom, hogy Pötty asszony. Visszamentem Berlinbe. Egy csomó levelem várt. Összeraktam őket dátum szerint és olvasni kezdtem... Az első még Pötty boldogságáról meséltek, aztán azt irták...

„Pötty egészen hűtlen lett hozzánk...“

Szorongó szívvel bontogattam a többi. És az egyikben ámulva kellett olvasnom:

„Pöttyék tönkrementek...“ — s a másikban.

„Pötty visszaadta karikagyűrűjét.“

Az első percben ujjongó öröm szállt szívemre... aztán Pöttyre gondoltam s olvastam tovább...

„Pötty sápadt, csöndes és szótlan... Pötty beteg...“

A szomorúság ráfeküdt örömeimre. Láttam a drága kis arcot, amint könnyek gurulnak rajta végig...

— Hazamenni... hazamenni...

Már egy napot sem tudtam volna ott tölteni. Távira toztam s még aznap éjjel utaztam haza...

Másnap megérkeztem.

Az első gondolatom Pötty volt, de nem akartam rontani anyám örömét s készséggel feleltem kérdéseire. Végre Pöttyről kezdtünk beszélni. Abban a kis vézna testben csodálatos erő lakott. Állást vállalt, hogy összetört lelkü édesapját anyagilag is segíthesse s halvány mosolyt erőszakolt a kis arcára, hogy a többiekbe lelket öntsön.

— Nem fáj nekem ez a csapás, semmi sem fáj, csak néktek ne fájjon... Mosolyogjatok körülöttem, mint azelőtt... én is mosolygok... tegyétek meg kedvemért...

Olyan szépen tudott kérni, hogy aki hallotta, annak könny szökött szemébe. Ezeket mesélte anyám. A torkomat valami éles fájdalom szorongatta.

— De miért adta vissza a gyűrűjét, anyám?

— Mint gazdag lány jegyeztette el magát. Szerette a vőlegényét, akinek a jövője megalapításához kellett az ő hozománya s így szegényen nem akarta őt is tönkretenni...

— Anyám, az férfi, tud dolgozni... nem lett volna szabad visszavennie szabadságát...

— Tudod, fiam... mindnyájan erre gondolunk, de Pötty előtt nem meri mondani senki...

— Jár még ide Pötty?

— Igen, eljön... leül oda abba a karosszékre... Beszélgetünk... akkor egyszerre elhallgat s könnyek gyűlnek a szemébe...

— Ugy-e, megbocsátd drága néni, de néha kell sírni... és otthon nem szabad.

Az anyám szemébe is könnyek gyűltek s a hangja is minduntalan el-elesuklott, mikor mondta.

— Tudod, a drága gyermek azelőtt minden kacaját nekünk hordta és most

oly szomorú őt így látni... örökké sirón... Az embernek megszakad a szíve...

Könnyek égették az én szememet is. Sietve álltam fel, megsókolttam anyámat s a szobámba mentem. De nem tudtam aludni. Előzőleg egész éjszaka rázott a vonat, most még sem tudtam volna lepihenni. Nem éreztem fáradtságot, csak valahogyan magamba zártam sok-sok könnyet, mintha a drága, szomorú kis Pötty mind a szívemre hullatta volna őket...

Sokáig nem tudtam aludni, másnap későn ébredtem. Aznap este jött el hozzánk Pötty. Mikor meglátott, mintha melegebbé vált volna a mosoly arcán. Kérdezgetett az utazásaimról s halvány kis érdeklődés csillant fel itt-ott a kérdéseiben. Aztán felhagyott azzal is, mint aki elfáradt. Elhallgatott és nézett rám, édes, nagy, szomorura való szemével. Ott ült a karosszékre...

— Most mindjárt sírva fakad — gondoltam és megijedtem. Valamit kell tenni. És hirtelen, úgy mint a régi vidám napokban, felkaptam karosszéket.

— Enyje, kis Pötty, de elhallgatál, hamar beteltél az én utazásaimmal...

Hirtelen jött, váratlanul s Pötty felkacagott. Összebugott a kacagásunk... Pöttyre néztem... Nevetett... de a szeméből már könnyek futottak alá... Most éreztem csak, hogy Pötty mennyire beteg s aggódva néztem vézna kis testét s keskeny arcockáját...

Gyermekujtság

Szerkeszti KÖRÖ PÁL bácsi

A hűséges kutya története

Igy halottam elbeszélni ezt a kutya történetet.

Az édesapám tanító volt. Sok kis gyerek járt az iskolába. Kopogtak a eszmácskák az iskola köves tornácán s a szép tavaszi napokon a gyerekek friss lármája töltötte be az iskola udvarát.

Egyszer az egyik gyerek egy ic-pici, sárga kutyát hozott.

— Édesanyám küldte, — mondta. — Ugy sinek a tanító urnak kis kutyája.

Nagyon megörültünk a kis állatnak s hogy olyan ic-pici volt, elneveztük Fillérnek.

Fillér nem is álmodta a parasztház udvarán, hogy valaha olyan gyöngéd szeretetben lesz része, mint nálunk. Puhára kibélelt kosárban aludt. Megengedtük, hogy felugrjon a székekre a szobában s hogy lefeküdjön a szőnyegre. Az ebédnél pedig a legjobb falatokat kapta.

Egy darabig zavartalan volt Fillér boldogsága. Kézről kézre járt. Az iskolás gyerekek is mind szerették, simogatták s ami jó falat a tarisznyájukban akadt, megosztották vele.

Fillérel azonban nagy baj történt. Hamarosan kinőtt a kosárból s egy üres ládát raktunk tele neki pokróccal ágynak. De az is kicsi lett nemsokára. Fillér nőtt, nőtt, nőtt, napról-napra veszedelemben.

— Ki gondolta volna, hogy ebből ilyen nagy állat lesz? — mondta egy nap édes apám elkomorlyodva, amikor a kutyát jól megnézte. Aztán hozzánk fordult szomorúan:

— Gyerekek, mi ezt a kutyát meg

Pötty újból hozzánk szokott. Szeregett eljönni... behuzódni a nagy karosszék sarkába s onnan nézni és hallgatni minket... Néha oly fáradtnak látszott, hogy megkérdeztem:

— Kis Pötty... Te nagyon fáradt lehetsz... talán sokat dolgozol...

Pötty csak a fejét rázta. Pedig ugy volt. A kis gyakorlatlan Pötty annyit akart dolgozni, mint körülötte a munkába edzett emberek... De fogyott is ijesztően, olyan volt, mint az árnyék. A karja is, néha olyan élettelenül feküdt a szék karfáján... Fáradt és elkinzott lett, minden kis neszre összeresztett. Éjszaka fölriadt, mert sötét látomások gyötörték...

Egyszer, mikor bucsuzóan emelkedett fel székéből, — visszahanyatlott. Ijedten néztünk Pöttyre, de ő csak mosolygott. Elkísértem, s kis vézna karját a karomra tettem. Megindultunk és Pötty beszélni kezdett... Mintha elővette volna a szívét, hogy kezembe adja... Néztem... Furcsa kis remegő jószág... Nem mertem simogatni, még attól is megriadna... Egy ütéstől talán megszakadna...

Csöndes este volt és szomorú. Mellettem halkán, fáradtan és utoljára topogott a kis fasarak: tip-top, tip-top...

Másnap ágyának dőlt Pötty és sosem kelt fel többé...

Azóta elmúlt egy pár év, a kis Pötty már régen alszik... mégis... ha apró kis fasarak koppan meg mellettem, összerезzenek s a multból halkán-zenélőn tér vissza egy hang: tip-top, tip-top...

nem tarthatjuk. Hiszen nemsokára akkora lesz, mint egy tigris. Iskolában, apró gyerekek között nincs helye ilyen nagy kutyának.

Lett is ezután erre nagy sirás-rivás, szomorkodás, de nem használt semmit. Harmadnap Fillérnek gazdája akadt, a harmadik utcában egy parasztgazda. Megetettük megegyeszer Fillért, megsimogattuk, megölegettük, aztán elmentünk vele új otthonába.

Ugy kezdődött a Fillér új élete, hogy kötéllel a buzás hambár falához kötötték, nehogy utánunk szökjön.

Alig ébredtünk fel azonban másnap, kaparászt, boldog vinnyogást hallunk az ajtó előtt. Hát a Fillér volt. A kötelet elrágtá s megszökött. Szomorúan néztünk édesapánkra, de ő nem engedett, bár ő is meg volt indulva.

— Vissza kell vinni — mondta. — Még valamelyik gyereket megtalálja harapni.

Fillér visszakerült az új gazdájához. Bezárták a kamrába. Etették, szelidítették, de amikor kieresztették, a legelső dolga volt, hogy kiosont a kapun s ahogy csak bírt, vágatott hozzánk.

— Mit csináljunk ezzel a kutyával? — aggodalmaskodott édesapám. Aztán gondolkodva tette hozzá:

— A kutya odahuz, ahol etetik. Ne adjatok neki enni s akkor jobban megmarad amott.

Két napig volt vendégünk Fillér. A szívünk majd megszakadt, de nem adtunk neki enni. A parasztgazdának

pedig megüzente édesapám, hogy jó falatokkal jöjjön a kutyáért.

Harmadnap reggel el is jött s a kutyát csalogatta. De a kutya csak akkor mozdult meg, amikor mi is vele mentünk. Felszedegette az elibe dobott falatokat. El is jött velünk a parasztgazda házáig, de a kapun belül nem ment semmi áron. Mikor pedig a gazda meg akarta fogni, a lába közé húzta a farkát s aló, eliramodott. Meg se állt házáig.

Édesapám haragudott s oda fordult hozzánk:

— Ide-oda gyerekek. Ezt a kutyát meg kell otthon venni. Én is sajnálom, de meg kell venni. Akkor talán eiszo-kik tőlünk.

Az ám, de otthon Fillért sehol sem találtuk. Csak másnap bukkantam rá. A lapdám elpattant valahová s amiú keresgéltem, egyszerre csak meglátom a Fillér fejét, amint hirtelen kibukkan a kerítés mellé halmozott farakás alól. Elbujt, inkább éhezett, szomjazott, esak hogy ne vigyék vissza.

Lopva ennivalót, vizet hoztunk neki s így édeget néhánynapig. Egy éjszaka azonban valami zörgést hallott az udvaron s elkezdett ugatni.

— No mi ez? — ült fel édesapám az ágyán. — Hiszen Fillér megint itthon van!

Reggel aztán szegény Fillért előcsalogattuk a farakás alól, édesapám pedig a kapu felé kergette s kibotozta a kapun.

Fillér vonyitva futott ki, elszaladt, de hamarosan visszatért, lefeküdt a kapu elé s ottmaradt estig. Estefelé újra elvittük a parasztgazdához. Egy hétre bezárták s mikor kieresztették, vigyázták a kaput, de egy csejt kikaparta a kerítés alatt a földet, kibujt a lyukon s hazajött. De nem jött be többet. Csak a kapu előtt fektet hűségesen. Három napig csak akkor mozdult el onnan, ha elkergették. Az utcai gyerekek megdobálták, bottal verték, gummipuskával lövöldöztek, de Fillér nem tágitott.

Édesapám csak a fejét esóvalta s maga lökött ki a kutyának a kapu tejein valami ennivalót.

A parasztgazda aztán negyednapra beállított.

— Kiviszem a tanyára, — mondta. — Láncon tartjuk egy hétig. Onnét csak nem szökik meg?

Körülbelül tíz napig nem is hallottunk semmit Fillérről. Egyszer egy reggel nyöszörgésre ébredtünk. Hát szegény Fillér feküdt az ajtónk előtt. Csont és bőr volt.

Csak később hallottuk a parasztgazdától, hogy nem evett egy falatot sem. Csak nézte-nézte reggeltől estig az országutat, amerről a koei befordult vele s néha dühösen nekirugaszkodott, hogy elszakítsa a láncot. Egy éjszaka sikerült is neki. A lánc egy karikája kitágult s Fillér elszabadult.

Amint egyet mozdult, megcsörrent a kis darab lánc, ami a nyakán maradt. Édesapám vette le róla.

— No gyerekek, — mondta lassan s láttam, hogy könnyes volt a szeme — most már én se adom ezt a kutyát. Hiszen lelke van ennek, vagy mi. Se enni nem kapott, el is vertük. Mi hozta hát vissza?

Az édesapám fejéhez dugtam a fejemet:

— A mi szeretetünk, édesapám! — susogtam. — Hogy mi becéztük. Hogy játszottunk vele. Hogy gyöngédek voltunk hozzá. Erre emlékezett.

— Az ám — szólt édesapám, aztán megcsillant a szeme s vidáman mondta:

— No Fillér, ur leszel! Elkerítettün egy darabot a gyerekek játszóudvarából s ott elédegethetsz s amikor hazamennek, szabad a vásár másutt is.

Igy maradt Fillér nálunk. Jó dolga volt aztán, de meg is érdemelte. Nagyon megküzdött érte. Lássátok, gyerekek, ilyen hűséges állat a kutya.

Zongoratanitást

házakban is elvállalok.
Gyors és biztos módszer.
Méréskeltdija és Ugyan-
ott gyakorolni is lehet.
L É D E R E R E R Z S I,
II, Telekház-utca 6, sz. II. emelet 18.

Nem hirdetem,
ha nem
volna
igaz,

(1267)

Löwenthal Rezső

hogy áruházamban férfi. és női szövetek,
fianell, barchend, sifon, papian, da-
masztfelők, keztyű, trikotonmüek.
férfi és női divatcikkek, ugyszintén min-
dennemü csipke a legjobb minőségben,
nagy választékban,

mélyen le-
szállított
árak

mellett kaphatók.

Temesvár-Belváros, Hunyadi-utca 9.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a **Petőfi csárda mögött** feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglák is kaphatók.

Elsőrendű

kővér liba kővér kacska

mindenféle vegyes baromfi tisztítva és felaprítva termelői árban.

libamáji, libaháji

Zsirbeöntés a legolcsóbb árak mellett, rituálisan elkészítve.

Rendelések házhöz szállítanak.

Telefon: 19-80.

Özv. Grosz Sándorné

Gyárvaros, Fő-utca 25. az udvarban. (1350)

Ha olcsón akarja szőrméit

vásárolni, úgy forduljon

Botz Károly

szűcs- és szőrmekereskedésbe, Gyárvaros, Fő-utca 14, ahol meglepő olcsó áron vásárolhat és pontos munkát kap. (1308)

Ujonnan

épült házban komplett lakás 4-5 szoba, fürdőszoba, konyha, éléskamra, azután 3 manzart szoba, konyha, éléskamra és 2 pincelakás 1 szoba, konyha és éléskamra, október 15-re kiadó. Nagyon alkalmas orvosnak, szanatorium részére. — Címet „Egészséges” jellegére a kiadóba kérek. (1459)

KÓRA

müsterme

Gyárvaros

Andrássy-ut 4. sz. alatt van.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Alláskeresőknél 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Házasság

Házasság céljából megismerkednék olyan urival, akinek foglalkozása van. Levelet kérek „Ketten dolgozunk” jellegére a kiadóba. (2065)

Alkalmazás

Kezdő német, román gép- és gyorsíró felvételt nov. 1-re. Ajánlatokat „Toda” jellegére küldjenek a kiadóba. (2359)

Pénzbeszédőt keresek 200-300 ezer lel készpénz adékkal. Ajánlatot „Pénz szükségére” jellegére a kiadóba. (2360)

Ügyes férfi és női fehérművarrónó adja le címét a kiadóba „Varrónó” jellegére. (2366)

Lámpaernyőkészítőt keresek privát munkára. Címet a kiadóba kérek. (2367)

Allást keres

Gépírásban perfkét, németül, magyarul beszélő, könyveléshez értő, megbízható nő állást keres. Több évi gyakorlatot, hosszú bizonyítványokkal rendelkezik. Pénztárnál is vállal állást előkelőbb üzletben. Levelet megkereséseket „3000 lel” jellegére a kiadóhivatal továbbítja. (1437)

Perfkét magyar gépíró kezdőfizetéssel állást keres. Cím a kiadóban. (1456)

Lakás

Külföldről bejártú butorozott szoba egyedülálló uriember részére kiadó. Címet kérek a kiadóba. (2111)

Bármely városrészben keresek 2-3 szobás lakást, lehet egyedülálló ház is kerítél. Ajánlatokat „Család” jellegére a kiadóhivatalba. (2369)

Butorozott szoba külföldről bejártúval jobb férfinek vagy hölgynek kiadó. Ajánlatot „Csendes” jellegére a kiadóba kérek. (2364)

Külföldről bejártú kétágyas butorozott szoba külön konyhával okt. 15-re kiadó. Cím a kiadóban. (2351)

Adás-vétel

Női télikabát kisebb termetű eladó. Megtekinthető Tóthné, Küttl-tér 3. szám alatt. (1454)

Világos hálószobabútor olcsón eladó. Cím Ujkisoda, XI.-utca 12. sz. (1460)

29 kötet egyetemes regénytár és 2 évfolyam „Moderne Wet” képes folyóirat eladó. Cím a kiadóban. (271)

Nagy élő palma eladó. Cím a kiadóban. (2372)

Kérésre osztott liszteláda és egy madárkalitka olcsón eladó. Cím a kiadóban. (2373)

Ebédő, teljesen jókarban, költözökös miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. (1462)

Különféle

Szabásati- és varrótanfolyam kezdődik Berényi technológiát végzett okl. nőszabónál, József város, Bem-utca 10, I. em. 18. Tanítványok sajátjukat varrják, jó eredményt garantálók, mérsékelt díjak. Két vidéki tanítvány ellátást kaphat. (1440)

Értesítem a t. közönséget, hogy illatszertár, háztartási cikkek és festékkerekedést nyitottam Fratelia, Ujkisodán, XII.-utca 75 sz. alatt. Tisztelettel Rosch György. (1443)

Üzlethelyiséget keresek bérbe a Belváros központjában. Feltétlenül világos, tágas és kirekattal rendelkező legyen. Címeket a feltételekkel „Süggős” jellegére a kiadóhivatal továbbítja. (1435)

Pénzt biztonságban tudhatja, ha 250.000 lel biztos garancia mellett (üzleti fedezet) rövid lejáratú kölcsön ad. Címeket a kiadóba „Biztos fedezet” jellegére kérek. (1436)

Fehérművarrást vállalkozok. Cím a kiadóhivatalban. (2370)

Budapestre repatriálok. Ki akar részt venni egy 15-tonnas vagonhoz. Címeket kérek Küttl-tér 1 sz. (Józsefváros), alatt cukerkaféüzlet, a kapuban. (1461)

A TEMESVÁRI IZR. HITKÖZSÉG mély fájdalommal jelenti

Löwenherz Eduard urnak,

a hitközség 50 éven át volt főkantorának az engesztelés szentnapján, nemes hivatásának színelhényén bekövetkezett gyászos elhunytát.

A megboldogult félszázados példaadó működése alatt nemcsak hitközségünk legnagyobb elismerését vivta ki, hanem kiváló emberi tulajdonságai által másvallású polgártársainak osztatlan szeretetét és nagybecsülését is megszerezte.

A mélyen gyászolt halottnak földi maradványait folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 1/211 órakor fogjuk a templomból a belvárosi zsidó temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Timisoara, 1927 október havában.

Árverési hirdetés.

Alulírott, mint a Kreszta István cég csődtömeggondnok közhírré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó és a lettár 1-683. tételei alatt felvett ingóságok és pedig: különböző női ruhaszövetek, anyagok, stb. összesen 750.000 Lei értékben, de ezen alól is, egy tömegben írásbeli zárt verseny-tárgyalás útján, készpénzfizetés mellett eladatnak.

Az írásbeli lezárt ajánlatok, az ajánlott összeg 10%-ának megfelelő készpénz-bánatpénz lefizetése mellett 1927. évi október hó 15. napján d. e. 12 óráig dr. Várnay Elemér választmányi elnök irodájában (Str. Brediceanu Nr. 2. Hitelbankpalota) teendők és a csődválasztmány azok elfogadása tárgyában ugyanott és ugyanazon napon d. u 5 órakor fog határozni.

A választmány fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül egyet se fogadjon el, hanem a jelentkezők között folytatólag szóbeli árverést tartson.

Az eladandó ingóságok alulírott tömeggondnok közbenjöttével 1927. október 7. és 15. között naponként d. u. 12-1 óra között az üzlethelyiségben, Belváros, Mercy-utca, Galgon-ház megtekinthetők.

Az eladandó áruk minőségéért és mennyiségéért sem a választmány sem a tömeggondnok szavatosságot nem vállal.

Az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadott, tartozik a lettár bánatpénzt a vételár teljes összegére azonnal kiegészíteni és az árut azonnal átvenni és elvitetni, különben bánatpénzét elveszti s az ingóságok felett a választmány további árverést tart, amelyben azonban a késedelmes vevő nem vehet részt, de felelős maradt az esetleges vételárkülönbözötért.

A vételi és más kincstári illetéket és forgalmi adót a vevő ajánlatának elfogadása után azonnal megfizetni tartozik.

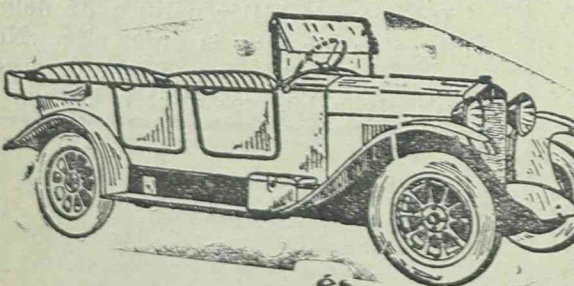
Timisoara, 1927 október hó 6-án.

Eugen Sendrea ügyvéd, csődtömeggondnok.

Kárpitosmunkák 5 évi lőtállással. Ottománok már 2300 leltől kaphatók. Javítások gyorsan eszközöltenek házon kívül is. HANZLIK. kárpitos Erzsébetv., Dósa-u. 4. (Csáky-u. sarok)

„BIANCHI”

„Isotta-Fraschini” Motor-kerekpárok Pneu-Stock Pirelli.

Képviselő: Temes-Torontál, Krassó-Szörény- és Aradmegyék területére

Eduard Tichy autólerakat

Timisoara Belváros, Str. Eminescu (Zápolya-u.) 6.

TELEFON: 11-26 és 11-27.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy én, Schuster Ferencné üzemet ismét egyedül vezetem. Állandó nagy raktár. Saját gyártmányu nagy mennyiségű Ia anyagból u. m. tölgy, cseresznye, bükkfából, madárjavor, jegenye, topoly és különböző politurozott betétekkel készült hálóimat és ebédőimet feltűnően olcsó árak mellett ajánlom b. vevőimnek. Teljes tisztelettel Schuster Ferencné Erzsébetváros, Korona-u. 14. a (3-as villamos végállomásánál). Mintaraktár Józsefváros, Uri-u. 6. Telefon 11-91 (1422)

Házhelyek építőanyaggal heti 2-300 lel Kardos-telepen részletre!!